MAASEUDUN TULEVAISUUS
Maa- ja metsätaloustuottajajärjestön äänenkannattaja – Perustettu 1916

Päätoimittaja
Lauri Kontro
Toimituspäälliköt
Jussi Martikainen
Tiina Taipale

Jos kiellämme ruotsalaiset juuremme, kiellämme myös omat sukujuuremme.
SEPPO KONONEN SAVON SANOMISSA

Investoimalla Suomi lähtee nousuun

Pitkään jatkunut talouden alamäki on kohdellut kaltoin varsinkin Euroopaa. Vaikka noususta on aina välillä oltu näkevinään pilkahduksia, se ei ole ottanut tuulta alleen.

Syksyn aikana talouden ennustajat ovat taas nähneet valoa tunnelin päässä. Suomen talouden arvioidaan lähtevän ensi vuonna varovaiseen nousuun.

Erityisen myönteistä on, että talouden piristymisen merkkejä on näkyvissä Euroopan pahimmissa kriisimaissa. Esimerkiksi Espanja nousi kolmannella vuosineljänneksellä taantumasta täpärästi.

Orastavan nousun uhkana on edelleen yritysten investointihaluttomuus. Se koskee Suomen lisäksi tärkeimpiä vientimaitamme. Maailmantalouden elpymisen ja ennätyksellisen alhaisen korkotason toivotaan kuitenkin innostavan uusiin investointeihin.

Viime viikkoina on uutisoitu monista ulkomaisista investoinneista Suomeen. Venäläinen telakkayhtymä OSK osti Helsingin telakan kokonaan STX Finlandilta ja japanilaiset ostivat enemmistön peliyhtiö Supercellistä. Hyvin ovat käyneet kaupaksi myös terveydenhoitoalan yritykset sekä tuulivoimalat. Venäläinen Rosatom on valmis investoimaan uuteen, Suomeen mahdollisesti rakennettavaan ydinvoimalaan.

Tämän viikon suurin talousuutinen oli hakukoneyhtiö Googlen 450 miljoonan euron investointi Suomeen. Tämän jälkeen Google on investoinut lakkautettuun Summan paperitehtaaseen vuodesta 2009 lähtien yhteensä noin 800 miljoonaa euroa.

Teollisuuden murrosta kuvaa osuvasti, että entinen paperitehdas on muuttunut digitaalisen tiedon palvelukeskukseksi.

Suomeen ovat datakeskuksiaan rakentamassa myös muut tietoliikenneyhtiöt. Microsoft kertoi Nokia-kauppojen yhteydessä investoivansa noin 200 miljoonaa euroa Pohjois-Suomeen rakennettavaan data-keskukseen. Venäläinen hakukoneyhtiö Yandex rakentaa parhaillaan omaa keskustaan Mäntsälään. Brittiläisellä Telecityllä on Suomessa viisi datakeskusta.

Viimeaikaisista uutisista huolimatta Suomien kilpailukyky ulkomaisissa investoinneissa on heikko. Useat edellä mainituista investoinneista työllistävät rakennusvaiheen jälkeen vähän, eikä niistä tule Suomeen paljonkaan verotuloja.

Summan tehtaalla Haminassa paperirullat ovat vaihtuneet tietokoneisiin.

Esimerkiksi ulkomaiseen omistukseen siirtyneitä terveydenhoitolan yrityksiä on arvosteltu siitä, että ne siirtävät – osin verovaroista kerätyt – voitot veroparatiiseihin.

Datapalvelukeskukset ovat erittäin suuria sähkön kuluttajia. Houkutellakseen uusia alan yrityksiä Suomeen hallitus esittääkin näiden konesalien sähköveron alentamista. Veropäätös vaatii eduskunnan lisäksi EU:n hyväksynnän.

Kaikesta huolimatta viimeaikaiset investointiuutiset ovat myönteisiä ja niissä on viesti kotimaisille yrityksille.

Suomen vahvuudet datakeskusten suhteen ovat muun muassa kylmä ilmasto, vakaa maaperä, hyvät tietoliikenneyhteydet, sähkön saatavuus, korkea koulutustaso, vakaa yhteiskunta ja Venäjän läheisyys. Monien selvitysten mukaan Suomen tulevaisuuden vahvuuksia ovat myös puhdas luonto, energia- ja luonnonvaraosaaminen sekä metsä- ja kaivosteollisuus.

Vaikeina taloudellisina aikoina pitää katsoa tarkasti, miten rajallisia rahoja käytetään. Leikkauslistojen ja verojen korotusten avulla talous ei lähde nousuun. Tarvitaan sekä ulkomaisia että kotimaisia investointeja aloille, joilla meillä on luontaiset edellytykset.

Investointeja Suomeen -raportin tekemistä johtaneen vuorineuvos Jorma Elorannan mielestä investointien saaminen Suomeen on tahdon asia. Löytykö tätä tahtoa?

> **Paperitehdas on muuttunut digitaalisen tiedon palvelukeskukseksi.**

VIERASYLIÖ

MTK ja metsänhoitoyhdistykset ovat nyt suuren valinnan edessä

Metsäalan murroksen seurauksena kaikki keskeiset metsälait ovat muuttuneet tai muuttumassa. Yhteinen nimittäjä on yhteiskunnan sääntelyn vapauttaminen ja valinnanvapauden lisääminen.

Metsänhoitoyhdistyslain uudistuminen vuoden 2015 alusta on iso periaatteellinen muutos.

Metsänhoitoyhdistysten taloudellinen asema muuttuu uudistuksessa merkittävästi. Lakisääteinen metsänhoitomaksu kerätään viimeisen kerran syksyllä 2014. Yhdistykset rahoittavat jatkossa toimintaansa jäsenmaksuilla ja liiketoimintansa tuotoilla.

Lakiin perustuvat liiketoimintarajoitukset poistuvat. Jäsenet päättävät jatkossa vapaammin, mitä palveluita yhdistys tarjoaa ja millaista liiketoimintaa se harjoittaa.

Metsänhoitoyhdistykset palaavat juurilleen. Yhdistyksen toiminta joutuu jokaisen metsänomistajan puntariin viimeistään siinä vaiheessa, kun ensimmäinen jäsenmaksu kerätään vuonna 2015. Millä metsänhoitoyhdistys erottuu muista toimijoista metsäpalvelumarkkinoilla?

MHY valvoo metsänomistajan etuja

Metsänhoitoyhdistyksissä mietitään kiivaasti uutta jäsentuotetta. Jäsensuhteen tulee aktivoitua nykyisestä – se tiedetään. Sellainen jäsen, joka ei ole tekemisissä yhdistyksen toiminnan kanssa jättää helposti jäsenmaksunsa maksamatta. Toiminnan tehostaminen henkilöstöä irtisanomalla taas aiheuttaisi edunvalvontaotteen lipeämistä.

Vahva rooli puumarkkinoilla on paras tae metsänomistajille tärkeässä markkinaedunvalvonnassa. Valtakirjakaupan ympärille rakentuva puukaupan kilpailutus sekä katkonnan ja korjuun valvonta ovat yhdistysten edunvalvonnallisia kärkituotteita jatkossakin.

Metsätalouden harjoittamisen perusedellytyksiin vaikuttavat asiat, kuten kaavoitus-, ympäristö- ja suojeluasiat tai vaikuttaminen hirvikannan säätelyyn, nousevat myös paikallisessa edunvalvonnassa nykyistä merkittävämpään rooliin.

Uudessa lakiesityksessä metsänhoitoyhdistyksen perustehtäviin on lisätty metsänomistajien edunvalvonta. Metsänomistajien edunvalvonta puun juurelta Brysseliin asti onkin se ydin, millä yhdistykset voivat erottua kilpailijoistaan metsäpalvelumarkkinoilla. Tämän vuoksi metsänhoitoyhdistykset rakentavat yhteistä edunvalvonnan ympärille rakentuvaa Metsänomistajat -jäsentuotetta.

Metsänomistajat -jäsentuote tarvitsee yhdistyksen lisäksi edunvalvontaketjun muut osat. Ei riitä, että metsänomistajan etuja valvotaan vain paikallisesti.

Nykyisin yhdistykset ovat olleet välillinen osa MTK:n metsäedunvalvonnan kokonaisuutta metsänomistajien liittojen kautta. Vaikutusvalta järjestön päätöksen tekoon on jäänyt symboliseksi eikä metsänhoitoyhdistyksen jäsenyyteen ole sisältynyt järjestökokonaisuuden jäsenetuja tai -palveluita.

> **Löytyykö yhteistä tahtotilaa vahvistaa maaseutuelinkeinojen asemaa?**

Metsänomistajaliittojen tiivistynyt yhteistyö MTK:n metsälinjan kanssa ja metsänhoitoyhdistysten kasvaminen monilla alueilla jopa maakunnan kokoisiksi ovat kypsyttäneet ajatuksen metsänhoitoyhdistysten suorasta jäsenyydestä MTK:hon.

Metsänhoitoyhdistyksille ja niiden jäsenille ollaan tarjoamassa koko järjestön jäsenetuja ja edunvalvontapalveluita, mikäli MTK:n valtuuskunta hyväksyy johtokunnan tekemän sääntömuutosesityksen ja MHY:t päättävät hakea järjestön jäsenyyttä.

Metsänomistajaliitoista MTK:hon siirtyvät asiantuntijat toimivat maakunnissa yhdistysten tukena ja kaikkia MTK:n jäseniä palvelevina asiantuntijoina metsäedunvalvonnan lisäksi esimerkiksi kaavoitus, maankäyttö ja ympäristökysymyksissä.

MTK vaikuttaa myös EU-tasolla

Yhä useamman metsäelinkeinoon vaikuttavan asian suuntaviivat päätetään EU:ssa. Siellä päätetään isoista mahdollisuuksista tai kovista rajoitteista. Kuka edustaa suomalaisia metsänomistajia siellä?

MTK:lla on Brysselissä oma toimisto ja yhteinen metsälobbari pohjoismaiden sisarjärjestöjen kanssa. MTK:n puheenjohtaja on Euroopan metsänomistajajärjestön hallituksessa ja metsäjohtaja on EU komission neuvoa-antavan metsäkomitean puheenjohtaja.

Eurooppalaiset metsänomistajajärjestöt kertovat kateellisena seuraavan suomalaista metsänomistajien edunvalvontaa. Se on tehokasta, koska sillä on koko alkutuotannon edunvalvontaresurssit ja vaikutuskanavat yhteisessä käytössä. Se on tehokasta, koska missään maassa pelkkä metsänomistajajärjestö ei saa vallan kammareiden keskeisiä ovia auki.

Keitä on Helsingin eteisauloissa puhumassa metsänomistajien puolesta? Ruuhkaa ei ole näkynyt.

MTK:lla on Helsingissä kymmeniä asiantuntijoita ajamassa maaseutuelinkeinojen asiaa. Kaikessa lainsäädäntövalmistelussa ollaan mukana lähes sadan vuoden kokemuksella.

Edunvalvonta voi joskus olla nyrkin hakkaamista pöytään. Useimmiten se on varmistamista, että tiedetään, mitä asioiden valmistelussa on meneillään ja vaikuttamista tiedon ja asiantuntemuksen avulla.

Ilman yhdistyksistä ja jäseniltä tulevaa tietoa putoaa edunvalvonnalta pohja pois. Niin on asianlaita myös toisin päin.

Uudistus mahdollisuus myös vanhoille jäsenille

Maanviljelijöiden lukumäärä vähenee, vaikka tuotantomäärät säilyvätkin.

Koko maaseudun edunvalvonnalle ja sen uskottavuudelle on iso merkitys sillä, jos järjestö on valmis ottamaan täysivaltaisina jäseninä sateenvarjonsa alle myös laajan metsänomistajakunnan. Se edistää varmasti myös ruoan kotimaisuuskampanjoita.

Työvoiman saatavuus maaseudulla, tiestön kunto, palvelujen saatavuus ja elinkeinoja rasittavat ympäristö- tai kaavoitusnormit ovat kaikille maaseutuvarallisuutta omistaville yhteinen asia.

Keskusliiton yhteinen resurssi maakunnissa, jossa pääpaino edunvalvonnassa olisi juuri näissä yhteisissä asioissa, vahvistaisi varmasti myös perinteisten tuottajien edunvalvontaa. MTK ja metsänhoitoyhdistykset ovat historiallisen valinnan paikassa.

Löytyykö yhteistä tahtotilaa vahvistaa kaikkien maaseutuelinkeinojen asemaa yhteiskunnassa?

MIKKO TIIROLA
Kirjoittaja on MTK:n Metsävaltuuskunnan puheenjohtaja.

Tärkeä nimisuoja

Suomessa on EU-aikana totuttu ruokamarkkinoiden nopeaan kansainvälistymiseen. Jatkoa on luvassa.

WTO-neuvottelujen jumittaessa EU valmistelee suoria kauppasopimuksia muun muassa USA:n ja Japanin kanssa. Ruoka on niissäkin keskeisessä osassa.

Menestyjät saavat markkinoilla aina seuraajia. Tästä eräs ilmiö ovat tuotekopiot, jopa suoranaiset väärennökset.

Jäljittelevät tuotteet hämäävät kuluttajaa ja nakertavat aidon tuotteen arvokasta brändiä. EU onkin myöntänyt vuosien varrella nimi- ja alkuperäsuojia noin 1 200 tuotteelle, jotka ovat leimallisesti sidoksissa tuottajaan tai tuotantoalueeseen (MT 4.11.).

Samppanjaa, konjakkia tai parmankinkkua ei ole lupa tuottaa missä tahansa. Suomessa nimisuojan ovat alkuperänsä perusteella saaneet muun muassa Lapin Puikula ja Kitkan viisas. Aitoina perinnetuotteina nimisuojan ovat saaneet kalakukko, karjalanpiirakka ja sahti.

EU on päättänyt pitää tiukasti kiinni nimisuojasta ja tuotteiden maantieteellisen alkuperän tunnustamisesta. Esimerkiksi tuore sopimus Kanadan kanssa kattaa yhteensä 145 eurooppalaisen tuotteen nimisuojan.

EU:n ruuantuottajat ovat vapautuvilla markkinoilla taloudellisesti kovilla. Kilpailu bulkkituotteissa on vaikeaa. Nimen ja alkuperän suojaaminen turvaavat osalle tuotannosta bulkkia paremman hinnan.

Nimisuojan merkitys korostuu vientimarkkinoilla. Ehkä puutteet ovat tuotteissa, mutta toistaiseksi Suomen suuret ruokayritykset eivät ole nimisuojasta innostuneet.

Tuotteiden suojaus helpottaa niiden puolustamista markkinoilla mutta ei estä väärinkäytöksiä. Tästä kertovat viime vuosien Suomeenkin yltäneet ruokahuijaukset.

Aina ei huijauksiin tarvita edes kansainvälistä ulottuvuutta. Pari vuotta sitten Etelä-Savossa uutisoitu valekalakukkojen kauppa taisi olla puhtaasti savolainen projekti.

LEHTIKATSAUS

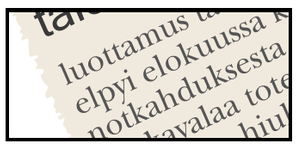

Tekijät Tšekistä ja Thaimaasta

Lapin Kansa ihmettelee, että maakuntaan pitää tuoda poronlihanleikkaajia Tšekistä ja marjanpoimijoita Thaimaasta.

”Mikä mahtaa olla syy siihen, ettei perinteisiin, lappilaisiin töihin löydy enää lappilaisia tekijöitä? Onko syy palkassa, työn raskaudessa vai molemmissa? Eivätkö meikäläiset työt kelpaa enää meikäläisille?”

”Lapissa on tuhansia työttömiä, ja määrä kasvaa. Siksi tuntuu oudolta, ettei lihanleikkaajia löydy Tsekkiä lähempää.”

”Oli syy ulkomaanapuun mikä tahansa, suunta on huolestuttava. Jos marjojen poimimiseen ja poronlihan leikkuuseen ei löydy enää riittävästi paikallisia, riittääkö heitä jatkossa muihinkaan perilappilaisiin, työltä maistuviin puuhiin? Onko elintason nousu laiskistuttanut meitä jo liikaa?”

Luoja varjelkoon sivistykseltä

Kari Uusikylä kirjoittaa **Pohjalaisessa** nykysivistyksestä. *”Hallituksen oma selonteko korostaa sivistyksen merkitystä. Nyt kirjastoja lakkautetaan, kouluja kurjistetaan, mielisairaalat muutetaan luksusasunnoiksi, julkinen terveydenhoito rapautuu, alan jättifirmat tekevät jättivoittoja.*

Sivistyksemme huippu on se, että kaikilla alkaa olla käsissään härveli, jota näppäilee tai tuijottaa. Japanilainen isosilmäinen robotti hoitaa mummoa, joka luulee robottia ihmiseksi. Vaaditaan, että alakoulussa pitää opettaa robottien rakentamista.

Jumala varjelkoon mummoja ja meitä ilkeitä kateuden mankelin veivaajia sivistykseltä!”

PÄIVÄN KUVA

MARKKU VUORIKARI

Paimenpentuja ja pentujen paimenia

Lampaat tarkkailevat tulevien paimeniensa puuhia Peppi ja Marko Laineen tilalla Salon Halikossa. Kahdeksan pientä bordercollien pentua syntyi noin viisi viikkoa sitten.

KOLUMNI: JARMO PALOKALLIO

Avohakkuita kannattaa vastustaa

Vastustatko avohakkuita? Kyllä!

Hienoa. Vastaus on oikea. Avohakkuut ovat rumia ja niitä kuuluu vastustaa.

Metsänomistajat tietävät sen. Siksi enemmistö metsänomistajista vastustaa avohakkuita. Ainakin jos sitä heiltä kysytään gallupissa.

Toinen asia on, mitä metsässä oikeasti tapahtuu. Jostain syystä suurin osa metsänomistajista hyväksyy avohakkuut, kun niiden aika on.

Ristiriita saattaa johtua siitä, että avohakkuista luopuminen iskisi ikävän loven kantorahoihin.

Toisaalta kantorahoilla on metsänomistajille yllättävän vähän merkitystä. Maaseudun Tulevaisuus kysyy asiaa joka syksy noin 550 metsänomistajalta.

Vuodesta toiseen he kertovat tekevänsä puukauppansa puhtaasti metsänhoidollisista lähtökohdista.

Jos kyselyyn on luottamista, kantohinnoilla ei ole metsäkauppoihin juuri vaikutusta. Siihen nähden tuntuu ihmeelliseltä, millainen vääntö kantohinnoista puukaupoissa on.

Ja sekin kummastuttaa, miksi kiinnostus metsänhoitoon iskee vasta päätehakkuuvaiheessa. Nuoren metsän kunnostuksiin vastaavaa intoa ei riitä.

Sama rahantarpeen kanssa. Kyselyiden perusteella metsänomistajia vakavaraisempia kansalaisia saa hakea. Vain muutama metsänomistaja sadasta myöntää, että rahantarpeella on vaikutusta hakkuupäätökseen.

> **Metsänomistajia vakavaraisempia kansalaisia saa hakea.**

jarmo.palokallio@maaseuduntulevaisuus.fi

Luultavasti kyselyihin annetut vastaukset todistavat ihmisen tarpeesta olla itseään parempi. Vastaukset eivät kerro totuutta, vaan sen, minkä vastaaja arvelee oikeaksi.

Turha heitä on siitä edes syyttää. Vika on myös kysymyksissä.

Haluatko parantaa Itämeren tilaa? Pitäisikö turkistarhauksesta luopua? Kannatatko ydinaseetonta pohjolaa? Tuulivoimaa? Suojelun lisäämistä?

Pitäisikö luomuruoka tuoda kouluihin? Onko vanhusten hoitoa parannettava? Turvallisuutta lisättävä? Asumisen hintaa laskettava? Rikkaiden verotusta kiristettävä?

Kaikki tietävät, että noihin kysymyksiin on vain yksi oikea vastaus. Se on istutettu kysymyksen sisään ja vastaajaa viedään kuin pässiä narussa.

Silti noita asioita kysytään ja vastausten perusteella tehdään politiikkaa ja muita ratkaisuja.

Oma lukunsa ovat maksuhalukkuustutkimukset. Niiden suosio on kasvussa, vaikka tutkimuksessa ilmoitettu maksuhalukkuus ja todellinen kukkaron aukaisu hyvälle asialle ovat kaukana toisistaan.

Kyselyissä maksuhalukkuus suojelun lisäämisestä on ollut jopa 260 euroa vuodessa. Oikeasti tuollaista summaa ei monikaan jossain kaukana sijaitsevan rahkasuon suojelun tehostamisesta maksaisi.

Todellista maksuhalukkuutta lähimmäksi lienee päästy, kun Pielisen säännöstelyhaittoja selvitettiin järven ranta-asukkailta. He olivat valmiita kiristämään verotusta 22 eurolla viideksi vuodeksi haittojen vähentämiseksi.

Kun etäisyys rantaan kasvoi, maksuhalukkuus väheni nopeasti.

Todellinen maksuhalukkuus on siis melko vähäistä ja vielä suoraan sidoksissa saatuun hyötyyn.

Pian näemme, miten käy, kun veroluonteinen metsänhoitomaksu muuttuu metsänhoitoyhdistyksen jäsenmaksuksi.

Ennakkoon suurin osa metsänomistajista on kertonut pysyvänsä yhdistyksen jäseninä. Todellinen maksuhalukkuus selviää, kun metsänomistajat pääsevät punnitsemaan jäsenyyden etuja sen todelliseen hintaan.

Silloin pirttipöytien ääressä ratkaistaan suurempia asioita kuin nyt ehkä osataan ajatella.